

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 14C/201/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213213485
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Kováčová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2018:4213213485.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v konaní pred sudkyňou JUDr. Oľgou Kováčovou v právnej veci žalobcu: CASH COLLECTORS SK, s.r.o., Mlynské Nivy 49, Bratislava, IČO: 44 703 015, v konaní zastúpeného AK Herceg, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Košická 56, Bratislava, IČO: 35 890 240, proti žalovanej: I. I., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom X. XXX/XX, T., o zaplatenie 3.701,74 € s príslušenstvom, taktó

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovaná **n e m á** právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 19.6.2013 žalobca doručil súdu žalobu, ktorou sa domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 3.701,74 € s príslušenstvom a náhradu trov konania. Podanú žalobu žalobca postavil na tom skutkovom základe, že žalovaná s jeho právnym predchodcom (spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s.) uzatvorila dňa 27.10.2006 zmluvu č. 0212314693, na základe ktorej jej boli poskytnuté finančné prostriedky, ktoré sa zaviazala riadne splatiť. Celková dlžná suma ku dňu postúpenia pohľadávky predstavovala sumu 3.701,74 € (z toho dlžná istina predstavovala sumu vo výške 3.274,31 €, úrok z omeškania sumu vo výške 427,43 €). V tomto konaní si uplatnil nárok na zaplatenie tejto dlžnej sumy, keď po postúpení pohľadávky ku dňu 4.7.2011 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Tiež si uplatnil nárok na zaplatenie sumy zmluvného úroku vo výške 18,40 % ročne a sumy úroku z omeškania vo výške 9,25 % ročne z dlžnej sumy istiny 3.274,31 € za obdobie od 5.7.2011 do zaplatenia. Titulom náhrady trov konania si uplatnil zaplatenie súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

2. O podanej žalobe tunajší súd rozhodol rozsudkom č.k. 14C/201/2014-137 zo dňa 20.4.2015, ktorým žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca. O podanom odvolaní rozhodol Krajský súd v Nitre ako súd odvolací uznesením č.k. 5Co/28/2016-180 zo dňa 22.2.2017 tak, že rozsudok tunajšieho súdu zrušil a vec vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, keď sa nevysporiadal s otázkou premlčania dlžnej sumy ohľadne splátok splatných pred zosplatením úveru a po tomto okamihu a tiež nevysvetlil, z akého dôvodu na premlčanie aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka.

3. Tunajší súd riadiac sa rozhodnutím odvolacieho súdu vec opätovne prejednal. Vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa dostavil právny zástupca žalobcu i žalovaná. Po vypočutí si prednesu právneho zástupcu žalobcu i žalovanej a po oboznámení sa s obsahom listín predložených stranami sporu v priebehu konania, a to výpisu z obchodného registra navrhovateľa, zmluvy o splátkovom úvere, všeobecných obchodných podmienok, obchodných podmienok, upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, výpisu z bankovej knihy, oznámenia

o postúpení pohľadávky spolu s doručenkou, oznámenia o postúpení pohľadávok, kópie doručenky, špecifikácie pohľadávky, výpisu z účtu, sadzovníka poplatkov, vyjadrenia odporkyne, výpočtu anuitných splátok úveru, uznesenia č.k. 14C/201/2014-93 zo dňa 22.7.2014, oznámenia, kópie poštového poukazu podacie č. 10102 zo dňa 23.4.2014, platobného dokladu SIPO, prvej strany úverovej zmluvy, žiadosti o zmenu služby povolené prečerpanie na osobnom účte, prehľadu dlhov, podania vo veci BENCONT INVESTMENTS, s.r.o. c/a I. I., výplatných pásov z prílohovej obálky, rozsudku č.k. 14C/201/2014-137 zo dňa 20.4.2015, odvolania žalobcu, uznesenia č.k. 5Co/28/2016-180 zo dňa 22.2.2017 ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

4. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0918/2010/CE zo dňa 21.10.2010 postúpila obchodná spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. svoju pohľadávku z titulu zmluvy o splátkovom úvere č. 0212314693 zo dňa 27.10.2006 na obchodnú spoločnosť Havel & Holásek, s.r.o., ktorá následne predmetnú pohľadávku postúpila žalobcovi, a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 1.12.2010. Postúpenie pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0918/2010/CE zo dňa 21.10.2010 bolo žalovanej oznámené obchodnou spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. písomným podaním zo dňa 12.11.2010, doručeným žalovanej dňa 6.12.2010. Následne obchodná spoločnosť Havel & Holásek, s.r.o. písomným podaním zo dňa 3.1.2011, doručeným žalovanej dňa 7.1.2011 oznámila postúpenie pohľadávky z predmetnej zmluvy o splátkovom úvere na žalobcu.

5. Ako vyplynulo z predloženej zmluvy o splátkovom úvere č. 0212314693 túto uzavrela žalovaná s obchodnou spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. dňa 27.10.2006. Na základe tejto zmluvy bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 50.000,- Sk (1.659,70 €), ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť veriteľovi spolu s dohodnutým zmluvným úrokom vo výške 18,40 % ročne v pravidelných mesačných splátkach vo výške 44,65 € v období od 20.11.2006 do 20.10.2011 (teda v 60 mesačných splátkach splatných vždy k 20. dňu v mesiaci). RPMN bola zmluvnými stranami ustálená vo výške 23,01 %. Súčasťou zmluvy boli všeobecné obchodné podmienky účinné od 1.1.2006, obchodné podmienky účinné od 1.2.2006 a sadzovník poplatkov.

6. Písomným podaním zo dňa 14.6.2011 žalobca upozornil žalovanú na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Zároveň vyčíslil svoju pohľadávku na sumu vo výške 3.701,74 € a vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy do 15 dní od odoslania upozornenia. Ako vyplynulo z písomného podania žalobcu zo dňa 4.7.2011, týmto žalobca ku dňu 4.7.2011 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru.

7. Z predložených výpisov z účtu mal súd preukázané, že žalovaná naposledy uhradila splátku úveru dňa 19.4.2007, keď v období od 20.11.2006 do 19.4.2007 celkove vykonala 8 úhrad celkove vo výške 230,27 €.

8. Žalovaná v priebehu konania na pojednávaní dňa 20.4.2015 uznala, že v roku 2006 uzavrela s obchodnou spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej jej boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške 50.000,- Sk. Úver si brala za účelom kúpy nábytku a televízora. Úver splácala len do roku 2007. Tento prestala splácať z dôvodu, že mala aj iné záväzky, ktoré musela splácať. Okrem toho jej právny predchodca žalobcu zablokoval možnosť disponovať s finančnými prostriedkami na účte, ktoré boli poukazované na jej účet od zamestnávateľa jej manžela. Od roku 2007 už nič neuhradila. Dlžnú sumu neuznala, pričom právne posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku ponechala na rozhodnutie súdu. Súdu predložila listinné dôkazy o svojich iných záväzkoch, pre ktoré nemohla uhrádzať pohľadávku žalobcu ako aj o výške svojho príjmu za obdobie od júla 2010 do decembra 2010.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované

za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení platnom od 01.01.2008) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 879j Občianskeho zákonníka, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

S účinnosťou od 1.1.2008 Občiansky zákonník v § 52 ods. 1 spotrebiteľskú zmluvu už definuje ako každú zmluvu bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Dňa 1.4.2015 nadobudlo účinnosť ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy o splátkovom úvere, tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 2 písm. a) a b) citovaného zákona, na účely tohto zákona sa rozumie
a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,
b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1, 2 citovaného zákona, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.
Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom k 28.9.2011, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu,

na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

V zmysle citovaného ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách môže byť spôsobilým predmetom postúpenia len pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatné a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy, po ktorej bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené je zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Tieto predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

Podľa § 2 ods. 1 citovaného zákona, banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá

a) prijíma vklady a

b) poskytuje úvery

c) a ktorá má na výkon činností podľa písmen a) a b) udelené bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje.

Aktívnou vecnou legitimáciou v konaní sa rozumie hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Súd vecnú legitimáciu v konaní skúma vždy aj bez návrhu, a to aj v prípade, ak ju žiaden z účastníkov konania/ strán sporu nenamieta.

10. V danom prípade sa žalobca podanou žalobou domáhal zaplatenia dlžnej sumy titulom zmluvy splátkovom úvere uzavretej medzi spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalovanou dňa 27.10.2006 v sume 3.701,74 € s príslušenstvom.

11. Predmetom konania v tejto veci bol záväzok žalovanej, ktorý vznikol zo zmluvy o splátkovom úvere uzatvorenej v zmysle § 497 až 507 Obchodného zákonníka, ktorá je však súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na žalovanú je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), a to cez odkaz podľa ustanovenia § 1 ods. 2 druhá veta Obchodného zákonníka. Podľa názoru súdu uvedený záver vyplýva zo skutočností, že tzv. spotrebiteľské zmluvy (i keď sú upravené v Občianskom zákonníku) nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah (vyplýva to najmä z toho, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú systematicky zaradené vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka a teda nepredstavujú osobitný zmluvný typ zo záväzkovej časti). Preto na právny vzťah založený zmluvou o úvere aplikoval súd ustanovenia Obchodného zákonníka (čo sa týka konkrétnych práv a povinností) ako aj ustanovenia Občianskeho zákonníka (týkajúce sa spotrebiteľa a spotrebiteľských zmlúv). V tejto súvislosti súd upriamuje pozornosť na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21.4.2015 (sp. zn. 3MCdo/14/2014), podľa ktorého ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa na právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.

12. V prejednávanej veci súd vykonaným dokazovaním rešpektujúc rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č.k. 5Co/28/2016-180 zo dňa 22.2.2017 a právny názor nadriadeného súdu v ňom vyjadrený, dospel k záveru, že v danej veci je potrebné bez ohľadu na štádium konania prioritne sa zaoberať otázkou vecnej legitimácie strán sporu v tomto konaní.

13. Na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v

občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004, rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 24Co/722/2015).

14. Pasívnu vecnú legitímáciu žalovanej mal súd preukázanú, keďže ide o dlžníka zo zmluvného vzťahu, plnenie z ktorého je predmetom tohto konania (pasívnu vecnú legitímáciu žalovanej žalobca preukázal predložením zmluvy o splátkovom úvere, plnenie z ktorej je predmetom sporu).

15. Pokiaľ však ide o aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v tomto konaní súd konštatuje, že v zmysle zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách žalobcu v tomto konaní zaťažovala povinnosť preukázať dodržanie postupu v zmysle § 92 ods. 8 citovaného zákona, t.j. že spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. ako veriteľ pohľadávky písomne vyzval žalovaného ako dlžníka na úhradu dlhu a tento bol napriek výzve v omeškaní s jeho splácaním nepretržite 90 kalendárnych dní, keďže splnenie tohto postupu je predpokladom postúpenia splatnej pohľadávky, resp. jej časti banky voči dlžníkovi na tretiu osobu. Žalobca svoju aktívnu vecnú legitímáciu v konaní vyvodzoval z uzavretej zmluvy o postúpení pohľadávok.

16. Súd v tejto súvislosti dospel k záveru, že na prípady postúpenia pohľadávok bánk je potrebné okrem všeobecného ustanovenia § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka aplikovať ustanovenia lex specialis, t.j. ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., keďže zákon o bankách v prípade bankových úverov poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršením ich situácie v záväzkovoprávnom vzťahu z titulu bankového úveru. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

17. Banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok stanovených v zákone o bankách, alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť, v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami. O tom, či banka túto možnosť využila, žalobca nepredložil žiaden relevantný dôkaz. Preto súd predčasné ukončenie zmluvného vzťahu zo strany pôvodného veriteľa zo zmluvného vzťahu so žalovanou, plnenie z ktorého je predmetom tohto konania, nemal preukázané. Pokiaľ teda nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou alebo odstúpením od zmluvy (prípadne pokiaľ takáto skutočnosť nebola preukázaná), nie je možné urobiť záver o tom, žeby predmetný úver bol ku dňu postúpenia splatný. Splatnými do tej doby sa mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bol žalovaný v omeškaní.

18. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V ods. 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách. Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý

úver (nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti), banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu.

19. Podľa názoru súdu úpravou § 92 ods. 8 (predtým 7) mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie by banku malo motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

20. Preto mal súd za to, že v danom prípade žalobcu zaťažovalo dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok špecifikovaných v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.. Nakoľko žalobca dodržanie tohto postupu zo strany právneho predchodcu žalobcu nepreukázal, keď v priebehu konania za účelom preukázania skutkového tvrdenia v smere, že jeho právny predchodca vyzval dlžníka na zaplatenie dlžnej sumy, s úhradou ktorej bol v omeškaní a že dlžník (žalovaný) bol napriek výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepreukázal, súd bol nútený konštatovať, že žalobca nepreukázal svoje skutkové tvrdenie o tom, že je na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej s obchodnou spoločnosťou Havel & Holásek, s.r.o. dňa 1.12.2010 (ktorá nadobudla predmetnú pohľadávku od obchodnej spoločnosti Slovenská sporiteľňa, a.s. na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0918/2010/CE zo dňa 21.10.2010) právnym nástupcom obchodnej spoločnosti Slovenská sporiteľňa, a.s. vo vzťahu k pohľadávke zo zmluvy č. 0212314693 uzatvorenej so žalovanou dňa 27.10.2006 a teda medzi právnym predchodcom žalobcu a obchodnou spoločnosťou Havel & Holásek, s.r.o. a následne medzi obchodnou spoločnosťou Havel & Holásek, s.r.o. a žalobcom nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom tohto konania, keď zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách treba ohľadom inštitútu postúpenia pohľadávky považovať za lex specialis vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka (konkrétne § 524 Občianskeho zákonníka). Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 21.10.2010 je preto potrebné považovať za neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka (pre rozpor so zákonom), na základe ktorého obchodná spoločnosť Havel & Holásek, s.r.o. nenadobudla pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu a túto potom následne nemohla platne postúpiť na žalobcu.

21. Súd v tejto súvislosti poukazuje na právny názor Krajského súdu v Trnave vyslovený v rozsudku vo veci sp. zn. 24Co/722/2015, podľa ktorého pre vyslovenie postupiteľnosti pohľadávky banky z titulu spotrebiteľského úveru je nevyhnutné dodržanie postupu podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., pod následkom neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, konkrétne ustanovením § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok, keď s každou pohľadávkou banky voči klientovi sú neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona).

22. Vychádzajúc zo záujmu spoločnosti na ochrane spotrebiteľov v zmluvných vzťahoch, v ktorých spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou ako aj vychádzajúc zo zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, mal súd za to, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky) a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/328/2015, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/722/2015, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/750/2015). Banka

je teda oprávnená postúpiť časť peňažného záväzku, s úhradou ktorého je dlžník, napriek písomnej výzve banky, aktuálne v omeškaní viac ako 90 kalendárnych dní.

23. Žalobca v konaní nepreukázal, že by Slovenská sporiteľňa, a.s. reálne doručila žalovanému písomnú výzvu na splnenie omeškaného peňažného záväzku. Písomná výzva na splnenie je totižto jednou z podmienok platného postúpenia pohľadávky bankou. Výzva sa musí dostať do dispozičnej sféry dlžníka, lebo ide o tzv. faktický úkon, ktorý je nevyhnutnou podmienkou ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky bankou v prípade, ak klient banky je napriek písomnej výzve banky nepretržite v omeškaní dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku. Nepredloženie tejto výzvy s doručenkou má za následok, že žalobca nepreukázal začatie plynutia lehoty trvania nepretržitého omeškania dlžníka banky dlhšieho ako 90 kalendárnych dní ako predpokladu pre platné postúpenie pohľadávky SLSP, a.s. v prospech jeho právneho predchodcu (obchodnej spoločnosti Havel & Holásek, s.r.o.).

24. Keďže súd postupom podľa § 295 CSP nemal preukázané súčasné splnenie oboch podmienok predpokladaných v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., dospel k záveru, že zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 21.10.2010 a následne zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 1.12.2010 v prospech žalobcu je neplatná s poukazom na § 41 Občianskeho zákonníka podľa § 39 Občianskeho zákonníka (pre rozpor s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.) v časti pohľadávky Slovenskej sporiteľne, a.s. voči žalovanej zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 0212314693 z 27.10.2006 a žalobca v súvislosti s uvedenou zmluvou nie je veriteľom žalovanej. Pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd žalobu v celom rozsahu zamietol bez toho, aby sa bližšie zaoberal skutočnosťami uvádzanými v odvolaní proti rozsudku č.k. 14C/201/2014-137 zo dňa 20.4.2015 ako aj premlčaním uplatneného nároku a to vo vzťahu k splátkam pred zosplatnením a po zosplatnení, skúmanie ktorých skutočností sa súdu javilo irelevantné a nadbytočné pre nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní.

25. K správnosti postupu tunajšieho súdu pri potrebe skúmania platnosti postúpenia pohľadávky vo vzťahu k dodržaniu podmienok stanovených v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách súd poukazuje i na rozhodnutia Krajského súdu v Nitre (napr. rozhodnutie vo veci sp. zn. 6Co/137/2017 z 25.10.2017, rozhodnutie vo veci sp. zn. 25Co/589/2016 z 23.8.2017).

26. O nároku na náhradu trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a 396 ods. 1 CSP, keď žalovaná bola tou stranou sporu, ktorá bola s ohľadom na výsledok konania v konaní plne úspešná. Nakoľko však žalovanej preukázateľne v súvislosti s týmito konaniami žiadne trovy nevznikli a ani si ich náhradu neuplatnila, súd vyslovil, že žalovaná nemá právo na náhradu trov konania, hoci jej tento nárok vznikol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zo strany žalovanej odvolanie nie je prípustné, nakoľko žalovaná sa po vyhlásení rozsudku práva na podanie odvolania výslovne vzdala (368 CSP).

Proti tomuto rozsudku je oprávnený podať odvolanie žalobca a to v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Komárno v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozsudku vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

V prípade, ak odvolanie s prílohami nebude predložené v potrebnom počte vyhotovení, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 veta posledná CSP).